కొలకలూరి

ఊరివెలుపల కాలువగట్టుమీద, చింత చెట్టుక్రింద నల్లరాతిమీద కూర్చున్నాడు అన్న గోళ్లు గిల్లుకొంటున్నాడు కళ్ల వెంట నీళ్లు గారుతున్నాయి కాలువలో జలం ప్రవహిస్తూ వుంది అతని కాళ్లు వణుకుతున్నాయి పిచ్చిగా, ప్రవహించే నీటిని చూస్తున్నాడు వెనుక గుడిలో గంటలు వినబడుతున్నాయి తమ్ముడి ఆలో చనే గుండెలో పోటు పుట్టిస్తూ వుంది బాధకు తట్టుకోలేక పోతున్నాడు అన్న కళ్లు అప్రయత్నంగా చింతచిగురులు ఆకులు ఎండు డొల్లలు తొక్కుకొంటూ రాత్రి వానకు మెత్తబడి వున్న నేలలోకి దిగుతూ వుంది

కాలువ గట్టుమీదికి పశువులు తోలుకు వచ్చిన పిల్లలు—జీతగాళ్లు—అన్నను చూచి 'అడుగో రాక్షి!' అంటూ ఆనందంతో వెర్రిగా గగ్గోలెత్తిపోయారు.

వాళ్లంతా తనవైపే వస్తుంటే చూచిన అన్న ఊళ్లోకి పరుగు మొదలు పెట్టాడు తేపతేపకూ వెనక్కు చూస్తు న్నాడు. వెనుక వాళ్లు పరుగెడుతూ వస్తున్నారు.

వెనుకనుంచి పిల్లలు గొడ్డు మళ్లించే చేతికర్రలు విసిరివేశారు అవి అన్నకు తగలలేదుగానీ విపరీతంగా భయం కలిగిం చాయి.

ఊరి మొగదల పావిళ్ల ప్రక్క చాలా గడ్డివాములున్నాయి వాటిని చూడగానే అన్నకు ప్రాణం లేచివచ్చింది అతను రెండు పావిళ్ల మధ్యగా వెళ్లాడు అక్క ణ్ణుంచి వెనుదిరిగాడు వాళ్లకు కనిపించ కుండా గడ్డివాముల దగ్గరకుపోయాడు. మనిషి దూరేంత సందుకూడా లేని రెండు వాముల మధ్య చొరబడ్డాడు లోపలికిపోయి కదలకుండా, ముసగరదీసు కూర్చున్నాడు. అతని ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసాలు గడ్డిపరకల గాలికి కదిలితే పచ్చినధ్వనిలో కలిసిపోతు తున్నాయి గడ్డి పరకలమీంచి జారి వాలు గయిదు నీటిబొట్లు అన్నమీద పడ్డాయి.

'ఏడిరీడు!'

'ఎక్కడరీడు!'

జీతగాళ్లు ప్రశ్నించుకొన్నారు అన్న కనిపించలేదు. వాళ్లు ఊళ్లోకి వెరగెత్తారు.

'రాత్రి వానవల్ల నేలంతా రొచ్చుగా వుంది కర్మసాక్షి నిద్రలేచి రావలసిన సమయందాటి అప్పుడే వాలుదు గంటలయి పోయింది ముసురు పట్టినట్లుంది చెట్ల కొమ్మల మీంచి గాలి తోలితే నీటి బొట్లు పడుతూనే వున్నాయి

చిల్లకంపలమీద సాలెపురుగు గూటిమీద నిలచిన నీటిబొట్లు సూర్యకిరణాలు పడక పోయినా మెరుస్తున్నాయి రాత్రి చలి పుట్టి దుప్పటి కప్పుకొన్న ఊరు నిద్ర లేచి, కాలకృత్యాలు తీర్చుకొని మనిషిలాగా వుంది

నెల క్రితం పిక్నిక్కు వస్తూ కాలేజీ విద్యార్థులు అన్నను సామాన్లు మోసేం దుకు వెంట తీసుకువచ్చారు నాలుగు రోజుల క్రితం కాలువ గట్టుమీద దేవా లయం చూపించటానికి తమ్ముణ్ణి తీసుకు వచ్చాడు అన్న

రైలుదిగి వస్తూ సిగరెట్టు పీక కాల్చుకొని గాలిలోకి రవిగా పొగ వదులు తున్న అన్నవెంట తమ్ముడు చేతులు ఊపు కొంటూ నడుస్తున్నాడు

పొలంనుంచి వస్తున్నజీతగాడు వాళ్లకు

ఈ యగావచ్చి 'ఏపూరు మరేది ?' ప్రశ్నించాడు అన్నచెబితే జీతగాడు అడిగాడు.

'సిగరెట్టిస్తా ?!'

'ఆఁ!'

'ఈఁ!'

అన్న జేబులోంచి సిగరెట్టు పీక ఒకటి తీసి ఇచ్చాడు

'కాల్చిం ద్దొద్దు!'

'లన్నీ యియ్యే!'

జేబులో చేయి పెట్టి సిగరెట్ పీకలన్నీ తీసి చూపించాడు రకరకాల సిగరెట్లు! అన్నీ సగం కాల్చినవే!

'ఎంగిలి పీకలు! ఎంగిలి పీకలు!'

జీతగాడు హేళన చేస్తున్నాడు

'ఎగతాళి చెయ్యొద్దు! ఆఁ! నే నసలే రౌడీని!'

జీతగాడు ఇంకా ఎక్కువ చేశాడు

'ఎంగిలి పీకల రౌడీ!, ఎంగిలి పీకల రౌడీ!'

'పోరా పుల్లాయ్! నీతో నాకేంది!'

'పుల్లాయ్ గిల్లాయ్ అనొద్దురోయ్ దొమ్మలు బగులతాయ్!'

'ఏడిశావ్ లే పోవోయ్ పుల్లాయ్!'

జీతగాడికి కోపం వచ్చింది గొడ్డుగాచే కఱ్ఱచాచి నెమర గంతమీద వేశాడు 'చచ్చాన్రోయ్!' అంటూ కూలబడ్డాడు అన్న తమ్ముడికి కోపంవచ్చింది రాయితీసుకు కొట్టాడు జీతగాడి తలచిట్లి రక్తం వచ్చింది రక్తం చూచుకొనేసరికి పళ్లు మండిపోయింది 'ఉండు నీపని జెబతా!' అంటూ కఱ్ఱెత్తాడు కఱ్ఱదెబ్బ పడితే తమ్ముడు చచ్చిపోతాడని భయం ప్రాణ భయంతో అన్న అడ్డంపోయాడు పెద్ద దెబ్బలాట!

అన్నదమ్ములు తనని చంపేస్తారేమో నని భయంతో కఱ్ఱపారేసి ఊళ్లోకి పరుగెత్తాడు జీతగాడు

జీతగాళ్లు ఊళ్లో అన్న కోసం వెతుకుతున్నారు ఎటుపోయాడో ఎక్కడనక్కాడో తెలియలేదు ఎక్కడిక్కి పోతాడు !! వెతుకుతున్నారు

గాంధీ బొమ్మదగ్గర సిమ్మెంటు గచ్చుమీద కూర్చుని పంచాంగం, వానలు, తొలకరి, పంటలు—అనేక సంగతులు చర్చించుకొంటున్నారు రైతులు

రెండు వాముల మధ్య ఇరుక్కొని కూర్చున్న అన్న వణికిపోతున్నాడు. జీతగాళ్లు ఒక ప్రక్కనుంచి వస్తే రెండో ప్రక్కకు పరుగెత్తవచ్చు. రెండుప్రక్కలా వస్తే ? అన్న వణికిపోతున్నాడు

ఆ భయంతో ఆకారణంగా మరోభయం తోడయింది రెండువాముల మధ్య పొడిగా వెచ్చగావున్న స్థలంలో హాయిగా ఉన్నాడు. ఎవరయినా వాములకు నిప్పు పెడితే! తల్లడిల్లి పోతున్నాడు,

పదమూడేళ్ల పూర్వం తను ఎక్కడ పుట్టాడో అమ్మ నాన్న లెవరో, ఊరుపేరు లేమిటో తమ్ముడు తన తమ్ముడు అవునో కాదో అన్నకు తెలియదు

లోకం తెలిసిందగ్గర్నుంచి తమ్ముడు తనతోనే వుంటున్నాడు ఇద్దరికీ ప్లాటుఫారం తల్లీ దండ్రీ ఇల్లూ వాకిలీ,

పంపులదగ్గర అన్నం మూటలు విప్పుకొని తినే పల్లెవాళ్లు పెట్టిన ముద్దలు, కేంటీన్‌లో టిఫిన్ తినేవాళ్లు వేసిన ఎత్తివేతలు, పారేసిన విస్తరలో మిగిలిపోయిన ముక్కలు, తిని వాళ్లు చనిపోలేదు

ప్లాటుఫారం ఫెన్సింగుక్రింద మునగదీసుకొనో, ఓవర్ బ్రిడ్జి మూలల్లో ఒదిగో, వెయిటింగ్ హాల్ బల్లలక్రింద నక్కో, క్లోక్‌రూం షెడ్ క్రింద ముడుచుకొనో, కాళీ వాగన్ల లోపలో, వాగన్ షెడ్ చేళ్ల మధ్య ఎక్కడో పడుకొని నిద్రపోయారు

అన్నం తిని పల్లెవాళ్లు పారేసిన గుడ్డ ముక్కలు ఉతుక్కొనీ, లైసెన్సు కూలీలను అడుక్కొనీ, ప్రయాణీకులకు యాచించీ, గుడ్డలు సంపాదించి చలికీ ఎండకీ ఒళ్లు దాచుకోగలిగారు

అన్నం తింటున్న పల్లెటూరి తల్లిని అన్నం అడిగితే, అన్నం అయిపోవటంవల్ల ఆమె డబ్బులిస్తే—డబ్బులవల్ల తినేది కొనుక్కొవచ్చు నన్నజ్ఞానం ఏర్పడ్డతర్వాత, డబ్బులు అడుక్కోవటం ప్రారంభించారు

ఆ రోజు అన్నదమ్ములిద్దరూ సాయంకాలం వసూలయిన చిల్లరంతా ఒక్కచోట పోసి లెక్కపెట్టుకొంటుంటే, అంత కవి పెడుతున్న నల్లముఖం వాళ్ల దగ్గరకు వచ్చి చిల్లరంతా తీసుకొని జేబులో వేసుకొని నవ్వుతూ వెళ్లిపోయింది

అతనెవరో ఎందుకలా తీసుకుపోయాడో అర్థంకాక అన్నదమ్ములిద్దరూ వాటేసుకొని ఏడ్చారు ఆకలి కడుపులతో వాళ్ళ [illegible] వెళ్లారు

ప్లాటుఫారంమీద అడుక్కొన్న తిండి లాక్కుపోయేవాళ్లు బిచ్చగాళ్ల చిల్లర డబ్బులు గుంజుకు పోయేవాళ్లు రౌడీలు. చేతిలో తినుబండారాలు తన్నుకుపోయేకాకులు కాకుల మూకలు, కాకుల మూకలవంటి లోకులు అన్నకు బాగా తెలుసు

గార్డు బూటుకాలు, కూలీ చెప్పులేని కాలు, ప్రయాణీకుల చెప్పుకాలు అన్న వీపుకు తెలుసు గడియారాల చేతులు, ఉంగరాల చేతులు అన్న చెంపలకు తెలుసు. ప్రయాణీకుల తిట్లు, బిచ్చగాళ్ల బండబూతులు చెవులకు తెలుసు ఎందరి కాళ్లూ చేతులు అనురాగం చూపించాయో, శరీరంలో ఉన్న రక్తం రుచి చూచి, చూస్తూ కర్మసాక్షిలా వూరుకొంది

అన్నదమ్ములు బ్రతుకుతున్నారు ధర్మం చేసిన వాళ్ల అన్నం, డబ్బులూ, అధర్మం చేసినవాళ్ల దెబ్బలు తిట్లూ, తిండీ తిప్పలూ తింటూ బ్రతుకుతున్నారు అన్నకు బ్రతుకుమీద వెగటు పుట్టలేదు అంతకంటే వేరే బ్రతుకు ఉందని అతనికి తెలియదు అదే బ్రతుకని అన్న విశ్వాసం.

నాలుగేళ్ల క్రితం ప్లాటుఫారంమీద పుస్తకాలు పేపర్లు అమ్మే కుర్రాడుగా కుదిరాడు ఎన్ని అమ్మితే అంత పస్తూ వుండేది శ్రమపడి అమ్ముతూ వుండేవాడు

ఒకరోజు ఫస్టుక్లాసు కంపార్టుమెంటులో కూర్చున్న పుణ్యాత్ముడు అన్నను పిలిచాడు పుస్తకాలు చూస్తున్నాడు ఆశతో ఉన్నాడు అన్న

ఆ వ్యక్తి సిగరెట్లు తీసుకురమ్మని రూపాయి ఇచ్చాడు అన్న సిగరెట్లు తీసుకొని తిరిగి వచ్చేసరికి రైలు బైలుదేరింది పరుగెత్తుతూ వెళుతూవుంటే ఫస్టుక్లాసు కంపార్టుమెంటు దూరంగా పరుగెత్తుతూ వెళుతూవుంది

'రైలు క్రిందపడి చస్తావేంరా!'

ఎవరో అన్నను పట్టుకొని ఆపారు.

అన్న తన్నుకులాడాడు

ఏమీ ఎరుగని నంగనాచిలా వయ్యారాలు పోతూ పోతూవుంది రైలు

వెళిపోయిన రైలువంక చూస్తూ, చేతిలో ఉన్న సిగరెట్లు, చేతిలో లేని పుస్తకాలు తలుచుకొని, గుండె తరుక్కుపోయి, అవురుమని ఏడ్చాడు అన్న.

అన్న

[illegible] ఏడుస్తూ కాలం గడుపుతున్న అన్నకు మరో ఉద్యోగంవచ్చి ఏడ్పు పోగొట్టింది

గారెలు చక్రాలు బొండాలు రైలులో అమ్మేపని!

భుజంమీద పెట్టెపెట్టుకొని, నాలుగు ప్రక్కల గాజు పలకల్లోంచి కనిపించే 'తినుబండారాలు, పై చెక్కమూత తీసి, అమ్ముతూ, వచ్చిన డబ్బులు పెట్టెలో ఒకమూల వేసుకుంటూ రైలు పొడుగునా అరుచుకొంటూ అమ్ముతూ తిరిగేవాడు అన్న

రైలు వచ్చి ఆగింది అన్న త్వరత్వరగా అమ్ముతున్నాడు

ఎదురుగా ఎవర్తో పరుగెత్తుకొంటూ వస్తున్నాడు వెనుకనుంచి పోలీసులు 'పట్టుకొండి పట్టుకొండి' అని వెంట బడ్డారు

చూస్తూ వుండగానే ఎదురైనవాళ్లను తప్పుకొంటూ వస్తున్న వ్యక్తి అన్నను పడేసి, జనాన్ని తోసేసి ఫెన్సింగ్, దూకేసి వెళిపోయాడు

అన్న లేచిచూస్తే భుజంమీద పెట్టె లేదు ప్లాటుఫారంమీద లేదు రైలు పట్టాకి ప్లాటుఫారంకి మధ్య పడివుంది

రైలు వెళిపోయాక చూస్తే, గాజు పలకలు పగిలిపోయి, తినుబండారాలు చెల్లాచెదురుగా, పట్టాప్రక్క మురికిలో చెత్తలో చిదర చిదరగా పడివున్నాయి డబ్బులు చిందర వందరగా పడిపోయాయి

అన్న వాటిని అలా చూస్తూవుంటే పేగుల్లో ఇనుపముళ్లు గుదివంటిది ఉండ రాలు చుట్టుకపోయి, గుండెల్లోకి పోతున్నట్లయింది నెత్తిబాదుకొంటూ జుత్తు పీక్కొంటూ లబో దిబోమని ఏడ్చాడు

ఏడ్పు ఎవరూ వినకపోలేదు కేంటిన్ మేనేజర్ విన్నాడు నాలుగు తన్నాడు తగిలేశాడు

రాత్రి, క్రాసింగ్ బ్రిడ్జి మూలలో తమ్ముణ్ణి కడుపులోకి లాక్కొని ఆకలి మరచిపోయి ఏడుస్తూ పడుకొన్నాడు అన్న

మార్చినెలలో అన్న ఐస్ ఫ్రూట్లు అమ్మేపనిలో కుదిరాడు ఎన్ని ఎక్కువ అమ్మితే అంత ఎక్కువ డబ్బు వస్తుంది డబ్బుబట్టే కడుపులో ఆకలి!

అప్పుడప్పుడు తమ్ముడికి ఒకటో రెండో ఇచ్చేవాడుగానీ తను తినేవాడుకాడు

మార్కెట్‌దగ్గర, స్టేషన్ ముందు, బస్‌స్టాండ్‌లో ఐస్ ఫ్రూట్లు బాగా అమ్ముడుపోతాయి ఎప్పుడూ రీసెస్‌లో మాత్రం స్కూల్స్‌దగ్గర మంచి అమ్మకం

పదిరోజుల్నుంచి హైయర్ ఎలిమెంటరీ స్కూలు దగ్గర రీసెస్‌లో అమ్ముకొంటున్నాడు

అక్కడ చిన్నఅంగడి పెట్టుకొని ఒక ముసలమ్మవుంది పెట్టె అంగడిలో రకం రకాల చియతిళ్లు వున్నాయి

సంవత్సరం పొడుగునా ఆమెకెంతో రాబడివుంటుంది అన్న అక్కడ ఐస్ ఫ్రూట్‌లు అమ్మకపోతే, ఆమెకు మరింత రాబడి వుంటుంది

'నువ్వుకూడా నాలాగా రోజంతా ఇక్కడే కూర్చుంటే కూర్చో! సరిగ్గా రీసెస్‌లో మాత్రం రావద్దు!' అంది ముసలమ్మ ఆమె మాట అన్న లెక్క పెట్టలేదు

నాలుగోనాడు, ముసలమ్మ కొడుకు పోలీసు కానిస్టేబుల్ వచ్చాడు అన్న దగ్గరకు వచ్చి, మునిగాళ్లమధ్య డబ్బాపెట్టుకొని కూర్చున్నవాణ్ణి జుట్టు పట్టుకొని, పైకి లేవనెత్తి, డబ్బామూతతీసి, అప్పుడే బైటకివస్తున్న పిల్లల్ని పిలిచి 'తీసుకొండి' అన్నాడు.

అన్న గింజుకొన్నాడు. పిల్లలెవరూ రాలేదు ఒక్కడు ధైర్యంగావచ్చాడు ఐస్ ఫ్రూట్ తీసుకొన్నాడు అన్న ఏడుపుముఖం పెట్టాడు పిల్లలు బిలబిల లాడుతూ వచ్చారు చేతికి అందినన్ని తీసుకున్నారు వెళిపోయారు డబ్బా ఖాళీఅయింది

డబ్బామీద మూతలేదు డబ్బాలో ఐస్ ఫ్రూట్‌లు లేవు జేబులో డబ్బులులేవు జుత్తు పోలీసు కానిస్టేబుల్ చేతిలోవుంది పిల్లలు వెళుతున్నారు వాళ్లతోపాటు ఐస్‌ఫ్రూట్‌లు వెళుతున్నాయి

మెదడులో ఏదో ఉండ చుట్టుకుపోతుంది! భూమి అంత గుండ్రని ఉండ! తలతిరిగి పోతూవుంది ఉండ ఉబ్బుతున్న బెలూన్‌లాగా అయింది కళ్లుతిరిగిపోయాయి' ఆవురునువి నోరుతెరిచి, అమ్మని ఎరుగనివాడు, 'అమ్మా!' అంటూ ఏడుస్తూ కూర్చుండి పోయాడు ముక్కు[illegible]గాళ్ల తడిసిపోతున్నాయి. [illegible]తున్నాయి

'లే! లే ఇక్కడ! రేపు వచ్చావంటే చంపుతాను' కూర్చుండి పోయిన అన్నను బూటు కాలుతో తన్నాడు పి. సి

బూటుకాలు దెబ్బ దెబ్బేకాదు అటువంటి దెబ్బలెన్నో తిన్నాడు. వంటిమీద దెబ్బకంటే గుండెమీది దెబ్బకు బదులు లేక, ఖాళీడబ్బా తీసుకొని, ఏకాకిలా రోడ్డుమీద నడుస్తున్నాడు అన్న!

ఆరాత్రి, థర్డ్‌క్లాసు వెయిటింగ్ హాలులో మూలన తమ్ముణ్ణి కడుపులో దాచుకొని ఏడుస్తూ సంగతంతా చెప్పి, 'నువ్వయితే అలాచేస్తావా' అని అడిగితే 'చేయను అన్నాడు ఏమీ అర్థంకాని తమ్ముడు

ఆ రోజు వాన కురిసింది చిత్తడిగా వుంది ఈదురుగాలి చలి! నేలంతా బురద! రొచ్చు! రొత!

తమ్ముణ్ణి వదిలిపెట్టి ఎక్కడికిపోలేని అన్న దొంగతనంగా సామాన్లు మోస్తున్నాడు లైసెన్స్ కూలీలతిట్లు దీవెనలుగా తింటున్నాడు

వంటిమీద పడ్డ నీళ్లు తుడుచుకోకుండా నీళ్లుగారి పోతూవుంది రైలు

ఒకపెట్టెలోంచి నవదంపతులు దిగారు, 'బాబు కూలీ! అమ్మ కూలీ!' అంటూ దగ్గరకు వెళ్లాడు అన్న'

'ఈ సామాను మోస్తావా?'

'ఆఁ!'

నెత్తిమీద పెద్దపెట్టె, దానిపైన బెడ్డింగు, చంకలో బుట్ట—అన్న దంపతుల వెంట నడుస్తున్నాడు పెట్టెలో పెళ్లి ఉత్సాహమే వుందో, దాంపత్యమే దాగి వుందోగాని బరువుగావుంది బరువుకు మెడ వూగిపోతూవుంది చేయి పీక్కుపోతూ వుంది

'త్వరగా నడవ్వోయ్!'

క్రొత్త పెళ్లికొడుకు ఉత్సాహం కేక వేసింది

గేటుదాటి, హాలుదాటి, రిక్షాస్టాండ్ దగ్గరకువచ్చేసరికి అన్నకు తూలు వచ్చింది. తడినేలమీద కాలుజారింది. కూలబడ్డాడు.

మెలకువ వచ్చేసరికి, వెయిటింగ్ హాల ప్రక్క గోడవారగా పడుకొని వున్నాడు. లైసెన్సుకూలీ ఒకాయన ముఖంమీద నీళ్ల

కిల్సొతవ్నాడు:

కళ్ళు తెరిచి చూస్తే నవదంపతులు లేరు. సామానులేదు డబ్బులు లేవు మెడ మాత్రం కదలటంలేదు కాలిబొటనవ్రేలు చితికింది

లేచికూర్చుని చుట్టూ చూశాడు. ఏడుపు వచ్చింది. వెలపలికి రాలేదు. ప్రేగుల్లో ఇటుకావ కాలుతూవుంది

ఇది అన్యాయం! ఇది బ్రతుకుకాదు ఇది జీవించటంకాదు ఇది చావుగాదు చావుబ్రతుతుల సంధికాదు. లోకంకాదు ధర్మంకాదు

ఎందుకీగతి? కొందరికే ఎందుకీ దురవస్థ? ఎందుకిలా అయిపోవాల? దీని హద్దెక్కడ?

ఇది సహజంకాదు ఇది స్టేషన్ గుండె పైన పుండు: లోకం కణతమీద కణితి!

ఎక్కడో దారం తెగింది ఇక్కడ మెడ నరాలేకాదు. ఏమయినా తెగుతాయి సృష్టి మాత్రం తిన్నగా సాగటంలేదు ఆ దారం ముడిపడింది చిక్కుపడింది తెగిపోయింది.

రాత్రి తమ్ముణ్ణి గుండెలకదుంకొని, మెడరాసుకొంటూ 'మనం ఇలాగేనా బ్రతకవలసింది? ఇలాగేనా? ఇలాగేనా?' అంటే 'అవును ఇలాగే!' అన్నాడు ఏమీ అర్థం కాని తమ్ముడు

లోకంలో ఎంతమంది పిల్లల్లేరు? అందరూ ఇలాగే బ్రతుకుతున్నారా? ఇలా కాదు బ్రతకవలసింది. మరోలా బ్రతకాలి! ఎలాగో తెలియలేదు

అనాథాశ్రమంలో కూడా వీళ్ళ దిక్కులేనివాళ్ళు అని చెప్పే దిక్కయినా లేకపోతే చోటులేదని తెలుసుకొన్న అన్న దేవుడే దిక్కనుకొన్నాడు

ప్రయత్నాలు విఫలమయి, ఆకలి అధికమయి, గూడువిడిచి పారిపోవాలనుకొన్న పక్షులు, గత్యంతరం లేక, మళ్లీ గూటికి చేరుకొన్నాయి. స్టేషన్ జీవితం మళ్లీ మామూలయింది

రౌడీకోసం వెతుకుతున్నారు జీతగాళ్ళు. పార్కులో కనిపించలేదు రేడియో గదిలోంచి వెలుపలికి వచ్చిన రైతు 'ఏందిరా గాడిదల్లారా ఈడ దిరుగుతున్నారు' అని ప్రశ్నించాడు.

జీతగాళ్ళు జవాబు చెప్పలేదు.

'మా జీతగాడేడి?'

కంచెలో రౌడీకోసం చూస్తున్నాడు.

'ఏందిరా నువ్వొతికేది?' రైతు అడిగాడు.

'ఏంలే!'

ఆ జీతగాడు నాలుగు రోజుల్నాడు అన్నదమ్ములతో తగాదా పడ్డాడు

'ఎదవకాన! ఏడాదిలిపెట్టా గొడ్డు! దున్నదిన్నట్టు తింటమేగానీ గొడ్డుమేపేదిలే! ఏ చేలోనన్నాబడితే బందిల్దొడ్లో బెడతారుపో! ఈడ గనపడితే మక్కెలిరగదంతా పోవేం!' కర్రతో రెండంటించాడు

జీతగాళ్ళు వెనుదిరిగారు

అన్నదమ్మలిద్దరూ, నాలుగురోజుల్నాడు, దేవాలయంలో కొబ్బరికాయ గొట్టి, ప్రక్కనున్న కాలువలో దిగాడు

అంతలో జీతగాళ్ళు గొడ్డు దోలుకు వచ్చి, జట్లుగా గట్టుమీద నిలబడ్డారు

'అడుగోరౌడీ! ఆళ్లే! ఆళ్లిద్దరే!'

దెబ్బలు,—ఉదయం స్టేషన్ దగ్గర,— చిన్నజీతగాడు చెప్పాడు.

'రండి! ఒడ్డుకురండిరా!!

జీతగాళ్ళు కేకేశారు

అన్నకు భయం కలిగింది

'వద్దురా! ఎక్కొద్దు! ఒడ్డెక్కొద్దురా! కొడతారు!'

తమ్ముడు భయపడిపోయాడు

కాలువలో క్రొత్తనీరు ముమ్మరంగా వస్తూవుంది

వాళ్లింతకి ఒడ్డెక్కలేదు జీతగాళ్లొకరాయి విసిరాడు అందరూ రాళ్ళు విసురుతున్నారు అన్నదమ్ములకు తగులుతున్నాయి.

రాళ్లదెబ్బలు తప్పించుకోవాలంటే నీళ్లలో మునిగి వుండాలి నీళ్లలో మునిగి ఇక్కడనుంచి పోయి అక్కడతేలటం వాళ్లకు చేతగాదు ఈతరాదు!

రాళ్లదెబ్బలుతప్పకోవటంకోసం తమ్ముడే వెనక్కు వెళుతున్నాడు కాలుకు నేల అందటంలేదు కాలువ జోరుగా పోతూ వుంది

పట్నంనుంచి వస్తున్న సుబ్బారావు సైకిల్‌తో కాలువ వంతెనమీదకు వచ్చాడు

మనిషి బాగాలావు ఎప్పటికయినా భార్య మగ పిల్లవాణ్ణి కనకపోతుందా అనే ఆశతో తొమ్మిదిమంది ఆడపిల్లలకు తండ్రి అయ్యాడు

సుబ్బారావు కూర్చుంటే సైకిల్ సటపటలాడుతుంది జట్కాగుర్రం సకిలించినట్లు మూలిగికాని సైకిల్ ముందు చక్రం ముందడుగు వేయదు అతనంటే ఊళ్లో అందరికీ అలుసు అతనిదగ్గర వడ్డీకితీసుకొన్నడబ్బు కోర్టు వ్యవహారం లేకుండా ఎవరూ ఇవ్వరు జీతగాళ్ళు అతన్ని చూశారు మామూలుపాట ప్రారంభించారు

సుబ్బరావు! సుబ్బరావు!
ముబ్బరావు! దుబ్బరావు!
సుబ్బరావు! సుబ్బరావు!

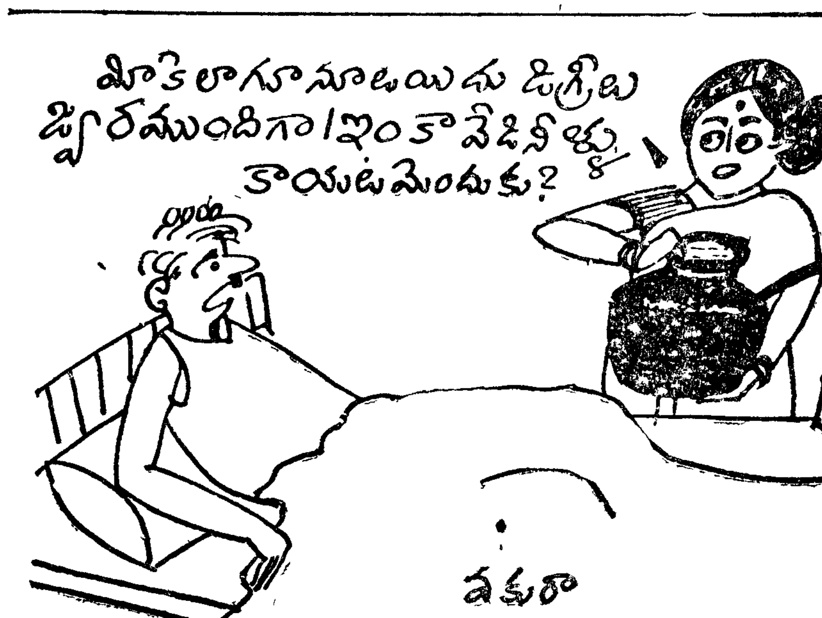

సుబ్బారావు ! డబ్బారావు!

డబ్బురావు ! మబ్బురావు !

మబ్బురావు ! దిబ్బరావు !

మబ్బరావు ! దిబ్బరావు !

డబ్బురావు ! మబ్బురావు !

జీతగాళ్ళు రాళ్ళు విసురుతూ ఎగ రటం ప్రారంభించారు అతను పరిస్థితి గమనించాడు. వంతెనమీద సైకిల్ ఆపి, 'ఆగండ్రా గాడిదల్లారా' అంటూ వస్తు న్నాడు

కాలువలో తమ్ముడు కాలు నేలమీద ఆనక 'అన్నా అన్నా !' అన్నాడు

అన్న చేయి అందించాడు అందలేదు చివరిసారి రాళ్ళవర్షం నీటిమీద జోరుగా కురిసింది కాలువనీళ్ళు చిందరవందరగా లేచాయి తమ్ముడికోసం లోపలికి పోతు న్నాడు వేలు తగలటంలేదు తమ్ముడు అందలేదు 'అన్నా ! అన్నా !' వినిపిం చింది సరీగ్గా చూస్తే తమ్ముడు కని పించలేదు అన్నకు ఏడుపు వచ్చింది నోట్లోకి నీళ్ళుపోయాయి తమ్ముడు ప్రవా హంలో కొట్టుకు పోతున్నట్టు కనిపించి నట్లయింది ఎవ్వడా అది ఏదో కేక ఏమీ వినిపించలేదు

అన్నకు స్పృహ వచ్చేసరికి సుబ్బారావు ఇంట్లో వున్నాడు

'తమ్ముడేడి ?'

'ఉన్నాళ్లే !'

'ఏడ ?'

'పక్కింట్లో ఉన్నాళ్లే'

అన్న పూర్తిగా కోలుకొన్న తర్వాత కూడా తమ్ముడు కనపళ్లేదు

అన్న ఏడవలేదు ఆకాశంలోకి చూశాడు అక్కడా ఏడ్పులేదు

'అన్నా !, అన్నా !' అన్న ధ్వని తప్ప మరేమీ వినిపించటంలేదు

నాలుగు రోజులు సుబ్బారావు ఇంట్లోనే అన్న ఉన్నాడు

ఇంక ఉండ బుద్ధి పుట్టలేదు వెళ్ళి పోవాలనిపించింది

ఉదయమే వెలుపలికి వచ్చాడు కాలువ గట్టుమీద చింత చెట్టుక్రింద కూర్చుని తదేకధ్యానంగా చూస్తూ వుండిపోయాడు

గడ్డివాముల మధ్య ఏదో అలికిడి అయింది

అన్న కళ్ళు కప్పిచూశాడు. కళ్ళు

అన్న

పెద్దవి చేసుకొని చూశాడు. అదిరి పోయాడు పాము ! చుట్ట చుట్టుకొని పడుకొనివుంది.

ఒక్క ఉదుటనలేచి వెలుపలికి వచ్చాడు సానిళ్ళదాటి డొంకలోకి వచ్చాడు

అప్పటిదాకా వెతికి తిరిగి వస్తున్న జీతగాళ్ళు అన్నను చూశారు

'అడుగో రౌడీ !' అరిచారు.

జీతగాళ్లను చూచేసరికి గుండె ఆగి పోయినంత పనయింది

దూరంగా రైలుకూత వినిపించింది.

అడ్డబాటన స్టేషన్‌వైపు పరుగెత్తు తున్నాడు

స్టేషన్ ప్రక్క ఎడ్లబళ్ళు పోయేం దుకు వీలుగా గేటువుంది అక్కడకు వచ్చాడు

వెనుకనుంచి జీతగాళ్ళు — పిల్లలు ! ముందునుంచి-స్కూలుకు పోయి తిరిగి వస్తున్న పిల్లలు—ముందువెనుకల పిల్లలు! మధ్యలో పిల్లవాడు— అన్న

'పట్టుకోండి! పట్టుకోండి!'

వెనుకనుంచి అరుపులు! ముందునుంచి పిల్లలు!

ఫర్లాంగుదూరంలో స్టేషన్. అక్క ణ్నుంచి బైలుదేరిన గూడ్సు వేగం పుంజు కొంటూ వుంది ఇటునుంచి పట్నం పోయే రైలు వేగం తగ్గించుకొంటూ వస్తూవుంది

అటుప్రక్క బడిపిల్లలు నిలబడి పోయారు ఇటుప్రక్క జీతగాళ్ళు ఆగి

పోయారు; మధ్యలో—గేటు తలుపులో అన్న! అటు బడిపిల్లలు! ఇటు జీతగాళ్ళు! అటు గూడ్సు! ఇటు రైలు! మధ్యలో— సమాంతరంగా అన్న!

పరిస్థితి పరికించాడు. తలవంకిం చాడు నిలబడిపోయాడు అటు పట్టాలు! ఇటు పట్టాలు! అటు గూడ్సు! ఇటు రైలు!

రైలు తన పట్టాలమీద తాను వస్తూ వుంది గూడ్సు తన పట్టాలమీద తాను వెళుతూ వుంది బడిపిల్లలు జీతగాళ్ళు తమ తమ తావుల్లో ఆగిపోయారు అన్న తనస్థలంలో తానున్నాడు. లోకంలో అంద రికీ అన్నింటికీ స్థలం వుంది! తనకు? ఉందా?—లేదా?

అన్న అటు పోబోయాడు గూడ్సు ఇంజన్ గేటులోకి వచ్చేసింది ఇటు పోబో యాడు రైలింజన్ వచ్చేసినట్లయింది.

గేటులో ఇంజన్లు!

పిల్లలు బిళ్ళంగోడు ఆడుకొంటారు దేవుడు ఆడుకొంటే వింత!

శతృవు బుల్లెట్లు తప్పించుకొనేం దుకు ఏదో షీల్డ్ దొరుకుతుంది విధి బుల్లెట్?

జీవన సంగ్రామంలో రైలో గూడ్సో యమదూత అయినా అవుతాయి, బుల్లెట్ల బారినుంచి రక్షించే షీల్డులు అవ్వా అవుతాయి

గూడ్సు ఇంజన్ చక్రాలు వేగం పుంజు కొంటున్నాయి కటకటలాడుతున్నాయి

రైలింజన్ చక్రాలకు బ్రేకులు పడు తున్నాయి కటకటలాడుతున్నాయి

గేటులో నాలుగు రైలుపట్టాలమీద రెండు ఇంజనులు రెండు త్రోవలకు వెళి పోతున్నాయి

ఒకచక్రం అటు పోతూవుంది ఒక చక్రం ఇటు పోతూవుంది. చక్రంప్రక్క చక్రం! చక్రం తర్వాత చక్రం

పట్టాలమీద చక్రాలు అతి తేలికగా సునాయాసంగా నిర్భయంగా దొర్లి పోతున్నాయి

చక్రం! ఇంకో చక్రం! మరో చక్రం! చక్రాలు! చక్రాలు!

గూడ్సు పూర్తిగా గేటుదాటింది!

రైలు స్టేషన్‌దాకా వెళిపోయింది!!

అన్న ? ●